

Радош Бајић о свом новом филму и серији

ХЕРОЈ У СВАКОЈ КУЋИ

Верујем да ће нам подсећање на операцију „Халијард” помоћи у настојању да досегнемо слободу и спознамо колико смо заправо велики народ са храбрим срцем, чистим образом и поносном православном душом која нас учи да треба да будемо хумани и да сваком човеку учинимо добро – каже наш познати редитељ и сценариста

Пише Душан ГЛИШИЋ

После трогодишње опсежне припреме, која је, поред осталог, подразумевала и детаљно упознавање са, углавном, фељтонском и публицистичком литературом о мало познатој акцији у којој су мештани српских села, предвођени Југословенском војском у отаџбини, од немачког заробљавања спасили више од петсто савезничких pilota, и готово двогодишњег снимања сцена за филм „Хероји Халијарда” и играну ТВ серију „Ваздушни мост”, чије се приказивање очекује на јесен 2023, редитељ и сценариста Радош Бајић говори је за „Одбрану” о мотивима који су га, баш у овом времену, определили за филмско оживљавање мало познатог догађаја из српске ратне прошлости.

– Да не волим свој народ и да му не служим, никада се не бих бавио темама попут „Халијарда”. Овако, имам снажан порив и нескривену мотивацију да, инспирисан догађајима из

лета 1944. године – када је крај Другог светског рата био на виду – који су били увод у катарзу нашега народа, пред којим је било беспуће, испричам причу, кроз уметничку филмску наративу, о томе колико је поносан, храбар и достојанствен човек који је рођен на овим просторима. Који кроз векове мора да се бори и доказује своје право на живот, на слободу и самосвојност у егзистенцијалном, националном и духовном смислу. Одређеним појавама и темама из нацио-

МОЈ ФИЛМ И СЕРИЈА КОЈУ РАДИМ БАВЕ СЕ И ТИМ ТРАГИЧНИМ ИСХОДИМА НАШЕГ САМОУНИШТЕЊА, ПОДЕЛАМА, РАСКОЛИМА И ИДЕОЛОШКИМ ЗАБЛУДАМА КОЈЕ СУ У МЕЂУСОБНИМ ОБРАЧУНИМА ОДНЕЛЕ СТОТИНЕ И СТОТИНЕ ХИЉАДА ЖИВОТА

налне историје треба се увек враћати, посебно оним које још нису довољно расветљене, или нису истинито презентоване. Прошлост се не може и не треба тражити само у узбеницима историје. О ономе што смо, као народ, преживљавали, могу да нам приповедају и сведоци тих догађаја, или њихови потомци. Треба забележити и њихову истину. Због тога што као друштво нећемо моћи да кренемо напред док истини не погледамо у очи, док се не покајемо, док не опростимо једини другима и док се не деси национално помирење, које нам је преко потребно. Што су, давно пре нас, учиниле многе европске нације и народи...

Свака Ваша серија и филм изазива посебну врсту емоција и оставља дубок траг у свести гледалаца различитих генерација, па бих, зато, да Вас питам које поруке нам преносите филмом „Хероји Халијарда” и серијом „Ваздушни мост”?

НЕСЕБИЧНА САРАДЊА ВОЈСКЕ

Говорећи о дугогодишњој сарадњи са Министарством одбране и Војском Србије, редитељ Радош Бајић је, поред осталог, истакао да се ради о већ традиционално добрим односима који омогућавају врхунски рад и квалитетно испуњавање свих захтева продукције. – Својим учешћем Војска Србије и Министарство одбране дали су крила нашим пројектима „Хероји Халијарда” и „Ваздушни мост”. Без снажне сарадње са Командом РВ и ПВО и Командом Копнене војске реализација овако великог и захтевног пројекта не би била могућа, рекао је Радош Бајић.

– У време када је српски народ, у највећој акцији спасавања пилота из непријатељских линија у историји светског ваздухопловства, спасио 508 младића из САД, крај рата на глобалном нивоу био је близу. Али, чини се, међусобни, крвави братоубилачки грађански рат Срба против Срба, сукоб заклетих идеолошких непријатеља, комуниста и оних који нису хтели да се одрекну заклетве коју су дали краљу и отаџбини – тек се распламсао. Мој филм и серија коју радим баве се и тим трагичним исходима нашег самоуништења, поделама, расколима и идеолошким заблудама које су у међусобним обрачунима однеле стотине и стотине хиља-

да живота. И оставиле трајне и катастрофалне последице на биће српског народа...

Да ли сматрате да нам Ваши филмови, с обзиром на избор тема, могу отворити неке нове видике кад је реч о историји нашег народа, оној коју познајемо и оној која нам је остала скривена?

– Треба имати прилично велику храброст, свест и одговорност и проговорити о темама које су дуго биле забрањене, склоњене, неподобне и гурнуте под тепих савремене историје, које су круцијално утицале на прошлост, а судбински су битне за садашњост и будућност нашег народа... Дакле, верујем да ће нам филм и серија о „Халијарду” помоћи у настојању да досегнемо слободу и спознамо колико смо заправо велики народ са храбрим срцем, чистим образом и поносном православном душом која нас учи да тре-

ВЕРУЈЕМ ДА ЈЕ СВАКО УМЕТНИЧКО ДЕЛО КОЈЕ ПОСПЕШУЈЕ ЉУБАВ И ПОВЕРЕЊЕ У НАШЕМ НАРОДУ – ПРЕКО ПОТРЕБНО. СИГУРАН САМ ДА ЋЕ НАС ФИЛМ КОЈИ РАДИМ УЧИНТИ ПОНОСНИМ...

ба да будемо хумани и да сваком човеку учинимо добро...

Чак и онима који су нас засипали пројектилама?

– Да. У овом случају и Американцима, чије смо пилоте спасили, који су, нажалост, склонили забору и који су показали да су окренули главу од добробити и човекољубивости српског народа. Показали су то 1999. својим „Милосрдним анђелом”, када су на српску нејач сручили бомбе са 17 тона осиромашеног уранијума. Верујем да ћемо филмом „Хероји Халијарада” и њих подсетити на време части и великог херојства Срба који су жртвовали своје животе да би спасили младиће из Дакоте, Вирџиније, Калифорније, Тексаса...

У Вашим филмовима много пажње поклања се породици, породичним и општељудским вредностима. Хоћемо ли и после Вашег најновијег остварења бити за нијансу нежнији, посвећенији породици и националним вредностима, хоћемо ли поверовати у снагу јединства и љубави према отаџбини, хоћемо ли успети да се ослободимо окова идеологије и подела, или ћемо и даље тумарати подељени не само између себе него и у себи?

– Не верујем да ћемо се тако напречац ослободити окова идеологије – јер су, нажалост, корени дубоки и дугорочно армирани. Али верујем да је свако уметничко дело које поспешује љубав и поверење у нашем народу – преко потребно. Сигуран сам да ће нас филм који радим учинити поносним, да ће код многих пробудити свест колико смо добар народ, вредан сваке пажње. Нисмо ми онакви каквим нас виде наши моћни мрзители – док сам жив, ја ћу то својим делима настојати да докажем. Такође, основа трајања и опстанка Срба је породица. Тако ћемо и у „Халијарду” имати породицу Јовић, коју ће „оживети” Петар Божовић, Жарко Лаушевић, Никола Ракочевећ, Вучић Перовић... А снага јединства и љубав према отаџбини представљају аманет и ваљало би да постане наш наук. Јер смо без отаџбине – нико и ништа...!

